

MANUAL D'AUTODEFENSA CONTRA LA TURISTIFICACIÓ

bromera **actual**

22 d'agost de 2023

Mare meua, veïna

12:45

Quin embolic tens a
la porta de la terrassa

12:45

Si ixen els teus gats,
s'ompliran de pols :)

12:45

Què estan fent?
Quin forat!

12:46

Quèèèèèè?

13:03

Estic treballant

13:03

Ara vaig cap a casa

13:03

13:03

No te n'has assabentat?

13:20

NO

13:20

Ho estic fent ara

13:20

Pots enviar-me una foto?

13:20

Els gats poden caure?

13:21

Ara te l'envie

13:21

Ostres, doncs t'han mogut
el balancí i t'han tocat la
roba estesa i tot

13:21

Els gats poden caure?

Sí

13:21

MCELMQEHP

13:22

Estic de camí.
A veure què ha passat

13:22

DIARI DE LA MATAOBRAS

DIA ZERO: POLS I ENDERROCS

Vaig eixir de la reunió de treball amb l'angoixa clavada al pit. No sabia què passava al meu edifici i volia arribar-hi com més prompte millor. Normalment, deixava la porta de la terrassa oberta perquè els meus gats pogueren jugar amb els de la veïna. Era una terrassa comunitària al primer pis al qual només teníem accés les portes de la primera planta. Estaven fent quatre forats que afectarien quatre patis. De camí, ja vaig telefonar a la policia.

Sense quasi respiració vaig arribar i de seguida vaig trobar la nova propietària del local comercial, que feia poc que havien venut per jubilació.

Amb un somriure tranquil, com qui porta la raó clavada a la cara, em va dir que eren reparacions per l'aluminosi que tenia la finca. Havien penjat un cartell a la porta del pati perquè no isquérem. Per seguretat.

—Els presidents ja han sigut informats —va dir amb molta seguretat i sang freda.

—La presidenta soc jo.

Es va quedar blanca. Entropessant amb les seues pròpies mentides, va balbucejar que probablement no m'havien pogut localitzar.

Llavors va aparéixer la policia i li van mostrar una llicència d'obra. Van dir que tot estava en ordre. Els van deixar continuar treballant.

Li vaig preguntar a la propietària què volien fer exactament. Ella es posà a parlar en anglés amb la seua parella, com si el veïnat fórem transparents, com si no tinguérem dret a saber què passava a casa nostra. «No ho sabem, potser... una bugaderia», digueren per dir.

Ma casa estava plena de pols. Però no és el que més em va molestar. Havien canviat de lloc el balancí per a seure a la terrassa, on mon pare havia fet més d'una migdiada. També hi havia arraconades a un costat les caixes amb què havia fet un castell perquè jugaren els gats. I no només això: algun operari havia llevat la roba que tenia estesa. Em van fer sentir molt malament. Havien envaït la meua intimitat.

Vaig contactar amb l'administradora i va fer una notificació a l'Ajuntament per a sol·licitar una inspecció i que ens explicaren què estaven fent.

A la vesprada, vaig anar porta per porta per a parlar amb cadascun dels presidents dels altres patis afectats i tots em digueren el mateix: ningú els havia avisat. Havia mentit.

El cartell en què s'indicava que l'obra era per a millorar el problema d'aluminosi va desaparéixer. També era mentida.

Com que era agost, fins al setembre no vindria la inspecció, així que em vaig plantar a les dependències de Tabacalera, on es concedeixen les llicències. La funcionària va ser clara: «hi ha una sol·licitud d'obra, però està denegada».

Hi ha una sol·licitud d'obra, però està denegada? Com que «denegada»?

Havia mentit sobre els presidents, havia mentit sobre l'aluminosi i havia mentit sobre la llicència.

Però hi havia una cosa encara més desconcertant: per què la policia els havia deixat treballar sense tindre cap llicència?

1

VIVENDES D'ÚS TURÍSTIC: DEL NAIXEMENT D'UNA IRONIA AL TURISTA DE SCHRÖDINGER

1.1. El naixement d'una ironia

Imagineu-vos l'escena: San Francisco, octubre de 2007. Joe Gebbia (26 anys) i Nathan Blecharczyk (24) estan amb l'aigua al coll perquè el lloguer els ha pujat un 25%. Nathan fuig del pis i arriba Brian Chesky (26) per a intentar salvar els mobles. Però ni així arriben a final de mes. La necessitat, que ja sabem que fa espavilar el veïnat, els espenta a una idea boja: aprofitar que una conferència de disseny a la ciutat ha omplit tots els hotels.

—Escolta, *bro*, i si posem uns matalassos unflables per terra i oferim dormir i desdejuni?

I així, amb tres matalassos unflables (en anglés, *airbed*, 'llit d'aire') i molta barra, naix Airbed and Breakfast (Airbnb). Qui els havia de dir que una tàctica a la desesperada per a no acabar al carrer acabaria sent un gegant global?

L'agost de 2008, els tres amics creen un web. La promesa era preciosa: viatjar barat, conèixer la cultura local des de dins

i aportar a la seua gent. Era l'ídil·li de l'economia col·laborativa. Però, compte, que compartir per a viatjar no és nou:

- Couchsurfing: és una plataforma i xarxa social d'hospitalitat que connecta viatgers amb residents locals i els permet allotjar-se gratuïtament.
- Intercanvi de cases: jo cuide la teua llar mentre tu cuides la meua. Reciprocitat pura.

La innovació d'Airbnb va ser agafar aquest esperit de «som una comunitat» i empaquetar-lo per a fer caixa a escala mundial amb un llaç dient que era economia col·laborativa. Però, segons Rachel Botsman i Roo Rogers en el seu llibre *What's Mine Is Yours* (2010), l'economia col·laborativa se sustenta en l'accés abans que la propietat, la confiança digital i el consum responsable i, sincerament, Airbnb va agafar la rampa de pujada i va oblidar aquests pilars ben de pressa.

El que va començar de forma horitzontal entre iguals, ràpidament es tornà una piràmide vertical:

- La plataforma mana amb les seues comissions i dades.
- Ja no és la casa dels iaïos que van faltar; ara són inversors professionals gestionant desenes de pisos.
- El benefici ja no es queda al barri, se centralitza.

El següent pas va ser de llogar habitacions a llogar pisos sencers. Les anomenarem vivendes d'ús turístic (VUT). Les cases ja no eren només per a viure, podien ser allotjaments turístics clavats enmig d'un veïnat autòcton, «per a viure una experiència d'immersió cultural», segons deien. Però les VUT tenen un impacte real en l'habitatge i fan encarir

tant la compra com els lloguers, fet que perjudica la població local i beneficia els *amfitrions* professionals.

És de traca: la ironia ja és evident. Airbnb va nèixer perquè dos joves no podien pagar el seu lloguer i ara, precisament, és una de les causes per les quals la resta del veïnat no podem pagar el nostre. De salvar inquilins a despatxar-los. Quines coses té la modernitat, veritat?

1.2. Què busquem realment quan lloguem una VUT?

Preus assequibles?

Diu l'informe d'Airbnb de 2016, *Airbnb i l'auge dels viatges millennials*, que la seua missió és «democratitzar el viatge permetent

que qualsevol persona pugui sentir que pertany a qualsevol lloc». Que bonic! Quasi t'entren ganes d'agafar la maleta ara mateix. Però llevem la pols a aquestes paraules, que en tenen massa.

Compte amb el vocabulari, que les paraules les carrega el dimoni (o el departament de màrqueting). Quan parlen de «democratitzar» i «permetent», ens estan posant un parany. Ens volen fer creure que, abans d'ells, viatjar era cosa de quatre rics en hotels de luxe i que la gent jove estava tancada a casa mirant per la finestra o condemnada

- ✓ Preus assequibles?
- ✓ Privacitat?
- ✓ Cuinar i estalviar?
- ✓ Immersió cultural?
- ✓ Viatjar amb mascotes?
- ✓ Espai diferenciatiu per a la xicalla?

a empassar-se documentals de viatges per la tele. Ens volen vendre la idea que ells han obert les portes del món.

Però és realment així? O és un eslògan publicitari?

Com deia el sociòleg Zygmunt Bauman en *Vida de consum* (2007), la societat de consum no ens ensenya a aprendre, sinó a oblidar. L'èxit d'aquest model no ens ajuda a fer coses que ja volíem fer, sinó que ens crea desitjos nous que fan que tot el que existia abans ens parega passat de moda o antiquat.

I què és l'antiquat en aquest context? Albergs, pensions, hostals i, fins i tot, hotels.

Malgrat això, és precisament en aquestes formes de viatjar on trobem l'arrel de la verdadera democratització del viatge: els albergs.

Els albergs van ser ideats el 1909 per Richard Schirrmann, un mestre alemany que somiava poder oferir allotjament a l'estudiantat durant les seues eixides. La seua filosofia era tan senzilla com poderosa: el viatge no havia de ser un luxe per a uns pocs, sinó una eina pedagògica i de pau.

Ràpidament, aquesta idea va traspasar fronteres i es va convertir en tota una xarxa organitzada a escala mundial que perdura fins hui en dia, coordinada sense ànim de lucre per la Federació d'Associacions d'Albergs Juvenils, Hostelling International (HI).

Altres associacions nacionals d'albergs juvenils: França: **FUAJ** (*Fédération Unie des Auberges de Jeunesse*). Portugal: **Movijovem**. Itàlia: **AIG** (*Associazione Italiana Alberghi per la Gioventù*)